

https://ernestmandel.org/spip.php?page=article&id_article=5

Biografie

- Biografische informatie -

Date de mise en ligne : lundi 27 septembre 2010

Copyright © Ernest Mandel - Tous droits réservés

Ernest Mandel wordt geboren in 1923 in Frankfurt in een revolutionair-communistische familie. Zijn vader is lid van de Spartakusbond. Hij heeft aan de zijde van Rosa Luxemburg gestreden en zich in de jaren '30 actief verzet tegen het stalinisme en het opkomend fascisme. Vanaf zijn eerste levensjaar groeit de jonge Mandel op in Antwerpen. Zijn ouders leven er in ballingschap.

Nauwelijks zestien (in 1939) wordt hij lid van de Belgische afdeling van de Vierde Internationale. Hij neemt deel aan het verzet tegen de oorlog en de nazi-bezetting en hij verdedigt een moedig internationalistisch standpunt (tegen de burgerlijke en stalinistische stromingen in) en deelt revolutionaire pamfletten uit aan de Duitse soldaten. Samen met Abraham Léon weet hij de linkse zionisten van Shomer Hazaïr (Jonge Wacht) - een organisatie die had gebroken met de Communistische Partij na de ondertekening van het Hitler-Stalin-pact - te winnen voor de revolutionair-marxistische zaak. Als militant van de PSR (revolutionair-socialistische partij, verre voorloper van de SAP) bouwt hij revolutionaire netwerken uit bij de mijnwerkers en de metaalarbeiders van Luik en Charleroi. Hij wordt herhaaldelijk door de bezetter gearresteerd, maar weet telkens te ontsnappen. Aan het einde van de oorlog wordt hij gedeporteerd naar werkkampen in Duitsland. In april 1945 weet hij uit die kampen weg te geraken en keert hij terug naar zijn Belgische kameraden.

Na de oorlog engageert hij zich in de vakbeweging. Hij wordt één van de belangrijkste raadgevers van André Renard (de adjunct algemeen secretaris van het ABVV, die de syndicale linkerzijde leidt). De twee leerden elkaar eerder kennen bij de Luikse SJW.

Bij het ABVV is Mandel één van de bezielers van het programma « Holdings en economische democratie » en van het plan voor structurele antikapitalistische hervormingen. Tegelijkertijd neemt hij deel aan de oprichting van het blad La Gauche. Het blad, waarvan hij hoofdredacteur wordt, verzamelt zowat de hele linkerflank van de BSP (sociaal-democratie). Vanuit deze activiteit speelde hij een belangrijke rol in de voorbereiding van de algemene staking van december 1960, januari 1961, tegen de eenheidswet van eerste minister Eyskens.

In 1964 wordt hij, samen met de hele antikapitalistische linkerzijde, uitgesloten uit de BSP, die dan met de CVP in een regering stapt en alle maatregelen vanuit de 'eenheidswet' doorvoert, ook de antisyndicale wetten.

Vervolgens wordt Mandel zeer actief in de solidariteit met antikoloniale revoluties : Algerije, Cuba,... Che Guevara nodigt hem uit in Cuba, waar hij deelneemt aan een debat over de economische organisatie van de Cubaanse revolutie (1963-1964). Zijn internationalistisch engagement was steeds tekenend. In de nazi-kampen tijdens de tweede wereldoorlog propageerde hij reeds openlijk de solidariteit tussen Duitse, Franse, Belgische en Engelse arbeiders tegen het grootkapitaal. In 1949 nam hij al deel aan steunbrigades voor het Joegoslavische volk en haar revolutie - die door Stalin dreigde verpletterd te worden.

In tegenstelling tot vele leeftijdsgenoten weet hij de betekenis van '68 naar waarde te schatten (mei '68, de Praagse lente, het offensief in Vietnam,...). De Franse regering weigert hem de toegang tot het grondgebied. En ook visa voor de VS, de twee Duitslanden, Australië en Nieuw-Zeeland worden hem geweigerd.

In België is Ernest Mandel één van de oprichters van de Revolutionaire Arbeidersliga (RAL, de latere SAP), die eigenlijk een fusie is van enerzijds de antikapitalistische linkerzijde uit de arbeidersbeweging en anderzijds nieuwe groepen van geradicaliseerde jongeren. Tot aan zijn dood blijft hij lid van de leiding van de SAP.

Ernest Mandel is gedurende zijn hele leven bezig geweest met de uitwerking van een radicaal en open marxisme. Zijn 'Traite d'économie marxiste' uit 1962 kende een zeer brede verspreiding. Mandels werk verscheen in een hele reeks verschillende talen en hij had een grote invloed op de vorming van een nieuwe generatie kritische economen.

Onder zijn belangrijkste werken rekenen we (naast zijn *Traité*) « De vorming van het economisch denken van Karl Marx », zijn geschriften over de lange golven van de kapitalistische ontwikkeling en natuurlijk « Het laatkapitalisme », volgens Perry Anderson « de eerste theoretische analyse van de globale ontwikkeling van de kapitalistische productiewijze sinds de tweede wereldoorlog ». Voorts willen we nog enkele andere werken vermelden : « Over het fascisme », « The meaning of World War two », « Kritiek op het eurocommunisme »... En nog recenter schrijft hij « Power and money ».

In 1989-1990 koesterde hij grote hoop in de politieke ontwikkelingen in Duitsland. Hij bekeek de evoluties in Oost-Europa vanuit het perspectief van de linkse oppositie tegen het stalinisme en tegen het kapitalisme. Hij neemt deel aan het debat van de Communistische Partij van de Sovjet-Unie over de politieke betekenis van het gevecht van Trotski.

Ondanks de nederlagen in Oost-Europa en de moeilijke situatie van de mondiale arbeidersbeweging doorkruist Mandel de vijf continenten om er zonder sectarisme en met optimisme en overtuiging zijn ideeën te verdedigen. Op heel wat plaatsen slaagt hij erin bruggen te slaan tussen verschillende linkse stromingen. Daaruit put hij de overtuiging dat links, ondanks haar moeilijke situatie, de drager blijft van de hoop op echte maatschappijverandering.

Zijn drukke activiteiten wegen echter op zijn gezondheidstoestand. Mandel vindt de tijd niet om wat te rusten. Enkel tijdens de laatste maanden van zijn leven zag hij zich verplicht het wat rustiger aan te doen. Op 20 juli 1995 werd hij getroffen door een fatale hartaanval. Eén maand daarvoor was hij nog aanwezig op het XIVde wereldcongres van de Vierde Internationale. Hij wees er toen op dat onze Internationale meer dan ooit op zoek moet gaan naar nieuwe en internationale vormen van organisatie voor de linkerzijde. [didim escort](#), [marmaris escort](#), [didim escort bayan](#), [marmaris escort bayan](#), [didim escort bayanlar](#), [marmaris escort bayanlar](#)